

BİYOGRAFİ:**PROF. DR. RASİM ADASAL****İşik SAYIL***

Çağının en popüler hekimlerinden biri olan Ankara Üniversitesi Psikiyatri Kliniğinin kurucusu Prof. Dr. Rasim Adasal 1902 yılında Girit'te doğmuş, 1982 yılında da İzmir'de ölmüştür. Tüm yaşamını psikiyatriye adanmış, ülkemizde çağdaş psikiyatrinin kurucusu olmuştur.

Prof. Dr. Rasim Adasal, son derece enerjik, çalışkan, akıl almaz derecede geniş bir ilgi alanı olan kültürlü bir insandı. Doymak bilmez okuma merakı, geniş kültürünün başlıca kaynağı idi. Bugün isteği üzerine sayısı belirsiz değerli kitapları Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde adına kurulan kitaplıkta ve Gülhane Tıp Fakültesi Psikiyatri Bölümü kitaplığında kendinden sonra gelenlerin hizmetine sunulmuştur. Sadece iyi bir okuyucu değil iyi bir yazar olarak da değeri inkar edilemez. Alanında ilklerden olan ve pek çok kereler basılan kitapları, bilimsel bildiri, gazete makaleleri hatta gazete baş yazarlığı vardır. Çeşitli gazelerde Ruh hekimliği, psikoloji, sosyoloji alanlarında sürekli yayınlar yapmıştır.

Fakülte'deki akademik çalışmalar sırasında pek çok öğretim üyesi, uzman ve binlerce tıp doktoru yetiştirmiştir. Öğrencilerine olduğu kadar halkın konusunda eğitimine de önem vermiş, gerek yayınları gerekse sürekli konferansları ile modern ruh hekimliğini ehalka tanıtmış ve sevdirmiştir.

Derslerinde, yazılarında ve halka yönelik konuşmalarında konuları anlaşılır, kabul edilir ve hayat dolu bir biçimde sunmuştur. Güncel bir olayın, bir filmin, bir romanın konuyu açıklamada örnek olarak ele alınması, değerlendirilmesi sunularına bir canlılık katmıştır. Konuştukça, şivesi şeyleri yani efendimleri kaybolur, etkileyici kişiliği, geniş bilgi ve kültürü ile dinleyenleri etkisi altına alırdı.

Topluma girmiş, onu tanımış, anlamış, toplumda onu kabul etmiş ve sevmiştir. O bir halk adamıdır. Halktan biridir. Gösterişe değer vermemiş, giymi, kuşama ve yaşayışı ile hep mütevazı ölçülerde kalmıştır. Herkese sevecen ve hoşgörülü, iyi niyetlidir. Mesai dışı yemekli toplantılarda öğrencileri ile beraberliğini mesai dışına taşır, onları dinler, sorar, sınırlar, daha iyi anlamaya çalışırdı.

Sporla öğrenciliğinden itibaren ilgilenmiş, futbolu önce oynamış sonra da bu konuda yazmış, dersler, konferanslar vermiş, yönetici kadrolarda çalışmış ve son olarak da uzun yıllar oturduğu ve hekimlik yaşamını sürdürdüğü iki dairesini spor sağlığı merkezi olarak bağışlamıştır.

Yıllar öncesinde Ankara Sınır ve Ruh Hekimleri Derneği'nin de kurucusu olan Adasal hoca yalnızca ruh hekimlerinin değil, tüm tıp mensuplarının ve halkın sevdiği, benimsediği bir şahsiyet olmuştur.

Son yirmi yılına yetişebildiğim Adasal'a bugünkü deneyimlerimle baktığımda, değerinin o günlerde anladığımın çok üstünde olduğunu kivançla fark

* Prof. Dr. AÜTF Psikiyatri Anabilim Dalı Başkanı.

etmiş bulunuyorum. Türkiye’de psikiyatriye Mazhar Osman Uzman’dan sonraki aşamada hizmeti büyüktür. Bu yalnız pek çok uzman ve öğretim üyesi yetiştirmekten ibaret değildir. Adasal Türkiye’de psikiyatriye yeni bir boyut getirmiştir. Psikiyatrinin yeni bir anlayış ile tüm halka mal edilmesine çalışmıştır. Halkın ve özellikle genç kuşakların bu konuda eğitimi için çaba harcamış, tüm iletişim araçlarını bu iş için en iyi şekilde kullanmıştır.

Hastaya yaklaşımda daha çok yönlü olmayı başarmıştır. Kısa hospitalizasyonlarla hastayı toplum içinde tutarak tedaviyi sürdürme yönteminde, öncülerden olmuştur. Bugünkü anlayış içinde psikiyatride ilk ekip çalışmasını gerçekleştiren uygulamaları başlatan yine odur.

Türk psikiyatrisini yönlendirme, yayma, insan yetişmesine fırsat verme açısından Rasim Adasal’ın Türk Psikiyatrisinde önemli yeri inkar edilemez.

Burada Prof. Adasal’ı yaşam öyküsü dahil öğrencilerinin kaleminden sizlere sunmak istiyoruz. Alıntılar Psikiyatri Bülteni (1980, cilt 1, sayı 2) ve Ağin Dergisi (1996, cilt 5, sayı 53-54)’den yapılmıştır.

Dr. Vakıf Özkul’dan yaşam öyküsünü veriyoruz:

“Prof. Dr. Rasim Adasal 4 Şubat 1902 tarihinde Girit Adasının Kandiya şehrinde doğmuştur. İlk öğrenimini Kandiya’da Mekteb-i Kebir İslam isimli bir okulda yapmıştır. Tanınmış bir vatansever olan babası; o sırada Girit’e gelmiş olan ablasına emanet ederek, oğlunu İstanbul’a göndermiştir. İstanbul’la gelişinden bir hafta sonra başlayan Birinci Dünya Savaşı, aile ile küçük Adasal arasındaki her türlü haberleşme ve bağlantısını kesmiştir. Bu süre içerisinde deniz subayı olan eniştesi Murat Ercan kendisini korumuştur.

Girit’teki ilkokulda yarım gün Türkçe yarım gün de Rumca eğitimine tabi olduğu için zayıf olan Türkçesini geliştirmek amacı ile İstanbul Aksaray’daki “Gülşen-i Maarif” ilkokulunun son sınıfında bir yıl daha okumuştur.

Orta öğrenimine Mercane ve Vefa İdadilerinde devam eden Rasim Adasal, 1920 yılında Askeri Tıbbiye Okuluna girmiş ve 1925 yılında teğmen olarak mezun olmuştur. Bir yıl Gülhane Askeri Tıp

Akademisinde (GATA) staj yaptıktan sonra, iki yıl İzmir’de kıta tabipliği yapmış ve Asker hastanesinde çalışmıştır. Daha sonra Gülhane Asabiye-akliye kliniğinde Prof. Nazım Şakir Şakar hocanın yanında ihtisas yapmış ve başasistan olarak görev almıştır. 1936 yılında Paris’e gitmiş 1.5 yıl psikiyatri 6 ay da nöroloji kliniklerinde yabancı asistan olarak çalışmıştır.

1938-1943 yılları arasında İstanbul Gümüşsuyu, Erzincan, Erzurum Maraş Çakmak, Balıkesir Asker Hastanelerinde klinik şefliği yapmıştır. 1943 yılında GATA profesörler kurulu tarafından dokuz aday arasından kendi uzmanlığı dalında Prof. Muaviini (Doçent) seçilmiş ve 1945’te hocası Prof. Dr. Nazım Şakir Şakar’ın isteği üzerine Nöropsikiyatri Kürsüsü profesörlüğüne atanmıştır. Bir yıl sonra Tıp Fakültesi Psikiyatri Kliniği Direktörlüğüne de seçilmiş ve iki kliniği birlikte yürütmüştür. Daha sonra Fakülte ve GATA ayrılınca A.Ü. Tıp Fakültesi Psikiyatri Direktörlüğünü yapmış ve 1972 Temmuzunda yaş haddinden emekliye ayrılmıştır.

Ankara Yüksek Öğretim okulunda da birkaç yıl ruh sağlığı dersini okutmuştur.

Adasal gençlik yıllarından beri Ankara Üniversitesi’nde, GATA’da, Erzurum ve Erzincan askeri Ortaokullarında hocalıkları ile birlikte çok yönlü kültürel çalışmalarını ve yazarlığını sürdürmüştür. Ankara’da ilk olarak Sinir ve Ruh Hekimleri Derneğini kurduğu gibi Ankara ve diğer kentlerde verdiği konferanslar ve çeşitli gazetelerde Ruh Hekimliği, Psikoloji, Sosyoloji alanlarındaki sürekli yazıları ile modern ruh hekimliğini halka tanıtmış ve sevdirmiştir.

Adasal çok sayıda profesörün hocası olduğu gibi halen ülkemizin dört bir yanında uzman yetiştirmiş, yurt içi ve yurt dışı birçok konferans ve tebliğlerde bulunmuştur. Ülkemizde kendi alanlarında en çok eser veren bilim adamıdır.

Prof. Adasal öğrenciliğinden beri sporla yakından ilgilidir. Askeri Tıbbiye Takımında Fenerbahçeli İsmet Uluğ’un antrenörlüğü altında futbol oynarken geçirdiği plörezi hastalığı sonunda futbolu bırakmak zorunda kalmış, fakat bunun bir telafisi olarak yıllarca Kırmızı Beyaz Spor Dergisinin başyazarlığını yapmış, sporun mediko-psikolojik, sosyal ve moral konularında birçok yazılar yazmıştır. Üç yıl Ankaragücü Kulübü başkanlığı yapmış, Harp Okulu

öğrencilerine Spor Fizyolojisi ve Sağlığı dersleri vermiştir. Bunlardan başka iki yıl Futbol Federasyonunda As Başkanlık, iki federasyonda danışmanlık, Ankara Bölgesinde Ceza Kurulu Başkanlığı, Vefa Yüksek Divan Üyeliği gibi çeşitli sportif görevlerde bulunmuştur. Adasal bu tür manevi hizmetleri ile yetinmeyip, oturduğu ve hekimlik yaptığı Hisar Parkı caddesindeki iki dairesini Spor Sağlığı Merkezi olarak bağışlamıştır. Adasal, 1972 yılında emekli olduktan sonra mesleki ve bilimsel çalışmalarını sürdürmekle beraber birçok medikal, sosyal ve kültürel derneklerde asil üye olarak aktif görevlerde bulunmuştur. 4 Şubat 1982 yılında İzmir'de yaşamı son bulduğu zaman kabre indirmek görevi sevgili ağabeyim Prof. Dr. Fuat Aziz Göksel ile bana düşmüştür."

Dr. Vakıf ÖZKUL

Biz klasik ve katı ders programları yerine içinde, okuduğumuz bir romanın, gördüğümüz bir filmin psikoloji ve psikopatoloji yönünden değerlendirilmesini bulunca adeta büyülenirdik. Adler, Freude, Jung ve diğerleri, Rasim Hoca aracılığı ile duyuş ve düşünüşlerimizin örgütlenmesini yönlendirdiler. Artık o genç tıbbiyeliler Libido'nun o devir yaşamındaki önemini kavramış olmaktan başka Denizkızı Eftelya'nın "sahilde sabah" şarkısı ile Tepebaşını, biteviye ellerindeki kan izlerini yıkama obsesyonu içindeki Lady Macbeth ile ihanet Dehlizlerini; Destemona'nın boğulmasıyla kıskanç erkek ruhunun bunalımlarını ve genç Verter'in kırlardaki hıçkırıklarında da o yıllarımızın göz yaşlarını bulduk. Rasim Hoca, bize bir hoca ve öğrenci ilişkisinin ne denli içten ve ölçülü olabileceği örneğini Sokrat'ın açık hava derslerini anımsatan tarzda o zamanın "piknik"inde verirdi.

Prof. Dr. Necati KÖLAN

Hoca ilk defa 1947 yılında tıp fakültesi son sınıf öğrencisi iken psikiyatri stajında karşılaştım. Ortadan kısa boylu, şişmanca ve çok belirli bir şiveyle dilimizi konuşan, hareketli, heyecanlı, bazan söylediği anlaşılmayan hoca beni şaşırttı. Stajın ikinci gününden itibaren hocanın boyu, şivesi, kilosunu, "şey"leri, "yani efendimleni" ortadan kayboldu ve etkileyici kişiliği geniş bilgi ve kültürü bizleri sardı. Stajın sonunda artık izleyeceğim yol belli olmuştu ve askerlik görevime asistanlık giriş sınavına hazırlanmak üzere psikiyatri ve nöroloji kitapları ile git-

tim. Son otuz yılda Türk Psikiyatrisini yönlendirme, yayma, insan yetişmesine fırsat verme açısından Hoca'nın Türk Psikiyatrisindeki önemli yeri tarihe altın harflerle yazılmıştır.

Prof. Dr. Doğan KARAN

Doçent olarak İzmir'den Ankara'ya geldiğim yıllarda Kızılay binasındaki konferans salonunda akıl sağlığı konusunda halk konferansları verildi. Bu konferanslarda halka bilgiler verilir, koruyucu psikiyatri ilkeleri anlatılır ve halkla sürekli ilişki içinde bulunurdu. Bu konferansları başlatan ve yürüten yine sayın hocamızdı. 1966 yılında bi gün beni telefonla arayarak Bursa'da verilecek bir konferansa gidip gelemeyeceğimi sordular. Tabii kabul ettim, bunun üzerine eğer yanlış hatırlamıyorsam Dr. Necati bey diye Bursa Tıp Odasının başkanını görmemi istediler. O konferansta ilk defa halk önüne çıkıyordum. Bursa Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosu tıkabasa dinleyenlerle dolu idi. Orada verdiğim konferanstaki ağzımın kuruyuşunu ve tüm salonun gözümde silinecek kadar heyecanlanışımı bugün bile bütün canlılığı ile hatırlıyorum. Bu anımı anlatmaktan amacım hocam Rasim Adasal'ın bu işi kendisine özgü bir üslupla yürütebilme yeteneği ve meziyetlerini vurgulama ve onun toplumsal çalışmalara verdiği önemi belirtmektir. Üstün zekası, bilimsel gücü, çalışkanlığı ve eserleri ile büyük insan, hocam Prof. Dr. Rasim Adasal öğrencileri tarafından hiç unutulmayacaktır.

Prof. Dr. İsmail ÇİFTER

Beni asistanlığa kabul ettiğiniz günün heyecanını şu anda yaşayabiliyorum. Olumlu cevabınız "şöyle genç bir asistan olsun da rahat bağırırım" şeklinde olmuştu. Sonraki günlerde hiç kimseye rahat bağırmadığınızı gördüm. Asistanlık yaşamımızda viziteye çıkışımız, size vaka takdimimiz, güçlü kişiliğinizin verdiği saygı ve korku ile geçerdik. Zaman zaman parladığınız, bağırduğunuz olurdu. Sonra görürdük ki bu öfkenizin şiddeti, yöneldiği kişi kadar sizi de hırpalamış. Çok hassas ve duygulusunuz. Öfkelendiğiniz asistanın gönlünü almadan edemezsiniz. Öylesine zekice bir yol bulur bunu yapardınız ki hepimiz hayran kalırdık. Bir keresinde azarladığınız asistanın adını dermatografizmi müspet olan bir hastanın sırtına yazmıştınız. Tarafınızdan ilk önce hatırlanan adın sahibi her zaman büyük şeref duyar. Türk toplumuna, tıba ve psiki-

yatriye kitaplarınızla, bilimsel yeteneğinizle duyan, yaşayan bir insan olarak neler kattığınızı çok iyi biliyor. Fakat biz asistanlarınızın kişiliğine olan katkılarınızı bilir misiniz? Dar bir açıda, kuru görüşle kalınmaması gerektiğini, bir psikiyatrisin insan ruhunu anlayabilmesi için kültür düzeyinin yüksek olması gerektiğini, topluma girmesi ve onu anlaması zorunluluğuna mükemmel örnek olan siz RASİM ADASAL sembolü ile verdiniz. Toplu halde yaşamının kurallarını, birbirimizi sevmeyi bu olmazsa toleransla karşılamayı bir babanın birleştirici özellikleri ile gösterdiniz ve öğrettiniz. Sizin deyiminizle “velut” bir hocasınız. Türk psikiyatrisine modern kavramı getirdiniz, ekol değil ekoller açtınız. Büyük hoca büyük insansınız. Size şükran borçluyuz (Prof. Dr. Kemal Aydınalp). Profesör Rasim Adasal, hiç şüphesiz, çağının en popüler hekimidir. Türk kamuoyunun gözünde, yıllardan beri akademik yaşamızın vitrinini dolduran “Prima Mostra”odur, onun bilimsel kişiliğidir. Bu kişiliğin köklü bir nedeni vardır. Prof. Dr. Rasim Adasal, nice hekim kuşaklarının öğretmen olduğu kadar, Türk aydınının ve geniş halk yığınlarının da öğretmen olabilmiş nadir kişilerden biridir. Sanıldığı gibi aksine, onun bu popüler kişiliğinden öte, kültür yaşamımızda ve bilim tarihimizde önemli ve kritik bir rolü olmuştur. Rasim Adasal Türk Psikiyatrisinin, özellikle psikiyatri öğretiminin ciddi bir dönemesinde, yurdumuzda bu bilim dalının rotasını en çok etkilemiş kişidir. Türkiye’de “Deskriptif Psikiyatri”den “Dinamik Psikiyatri”ye yönelişin lokomotifidir. Rasim Adasal son derece enerjik bir kişidir; kabına sığmayan, yerinde çakılı durmayan bir yaşam atılımına (elan vitale) sahiptir. Bir zaman Amerikan nöro-psikiyatri dünyasının duavyeni sayılan Stanley Cobb. Bu vasfın bütün büyük adamların ayrıncı özelliği olduğunu yazmıştı. Adasal’da bu yaşamsal güç, öğrenmeye ve anlatmaya (ya da yazmaya) kanalize olmuştur. O nedenledir ki öğretmenimiz akıl almaz ölçüde geniş bir ilgi alanına ve o denli geniş bir kültüre sahip olabilmiştir. Dışa dönük, çevre ile çabuk kaynaşan, sıcak ve afektif ilişki kuran kişiliği Adasal’ın bunca “popüler” olmasının sırrıdır. Bu yüzdendir ki her öfkesi saman alevi gibi uçup gitmiş, bu yüzdendir ki her zaman “bağışlayıcı” olmuş ve her yerde, her zaman, kızdığı her adam tarafından anında bağışlanmış. Bu yüzden sevimlidir, bu yüzden tatlıdır, bu yüzden insan’dır. En önemli bir erdemi de başkaları ve kendini kusu-ru ile sevmeyi bilmesidir. Hoşgörü ve iyi niyet onun için asıldır. Eğer Türk Psikiyatri tarihinde “Mazhar

Osman Okulu”ndan sonra “Rasim Adasal Okulu” yer alabilmişse, bütün tıp dalları arasında en çok öğretim üyesi yetiştirip yurdun dört bucağına salan bir klinik kurabilmişse, bunda Rasim Adasal’ın engin bilgi ve enerjisinin yanısıra, bu son saydığım kişisel erdemlerinin de rolü büyüktür.

Prof. Dr. Fuat Aziz GÖKSEL

Profesör Adasal klasik hoca tipi olmamış, olmamıştır. Yanında çalışanlar ondan korkmamış daima sevmiş ve saymışlardır. Hiçbir zaman “ben bilirim” iddiasında bulunmamış, icabında en yeni asistanın fikirlerini dinlemiş ve haklı ise hakkını teslim etmiştir. Herkesle ilmi tartışmaya iddiasız ve kendinden emin olarak hazır. Herhangi bir konuda ihtilafa ve şüpheye düşüldüğü zaman “Bunu bende iyi bilmiyorum her halde, gel kitaba bakalım” diyebilecek kadar alçak gönüllü bir bilim adamıdır Adasal. Ruh Hekimi olarak tüm memleket sathına yayılan şöhretini çalışması ve alınının teriyle kazanmıştır. Adasal’ın kişiliği kabuğu sert içi yumuşak bir meyveye benzer. Zaman zaman bağırıp sınırlendığı hallerde bile altından bin şefkatin izlerini görürüz. Benim kanımca şimdiye kadar bilerek kötülük yapmamıştır, yapamaz da.. Ama herhangi bir öğrencisinin başarısı onun gözlerini yaşartır.

Prof. Dr. Celal KÖKSAL

Sadece ilim mi aldık sizden hocam? İnsanlık sevgisini tan anlamıyla bize aşıladınız. Azmin ve başarmanın sınırlarını verdiniz. Çalışma şevki ve çalışkanlık nedir? Bunu bütün boyutları ve örnekleri ile sizde gördük. Tek kelime ile, her zaman kullandığınız ve pek sevdiğiniz deyimle bizlere bir (idantifikasyon) kaynağı oldunuz ve sizi benimsedik.

Prof. Dr. Coşkun ŞARMAN

Hoca ile yakın temasım, sezebilmekte olup ta tanımlayamadığım bazı gerçekleri öğretti bana: İnsanların iç alemlerinin karmaşıklığını ve o alemin derinliklerinde nasıl fırtınaların, korkuların, endişelerin, çatışmaların, arzuların, zevklerin, ümitlerin ve de sayılmakla bitmeyecek zenginliklerin saklı olduğunu... ve Freud’un adını*. Çocukluğumda ve ergenliğimde uzayın ve denizlerin derinliklerindeki gizlerin büyüüne kapılan ben, bu sefer hocanın tuttuğu ışıkla insanların iç dünyasındaki gizlerin sihrine kapılmaya başlamıştır. Yanında çalıştığım sürede onun daha pek çok yönlerini tanıdım, sevdim, say-

dım, takdir ettim ve onu biraz olsun anlayabildim. Çalışkanlığı, ilgisi, coşkusu, duygululuğu, uzlaşması, saygınlığı, öfkesi, anlayışı, yol göstericiliği, hoş görülülüğü ve her türlü yeniliğe açık oluşu binlerce kez gözlerimin önüne serildi. Gerek çalışma ve gerekse sosyal yaşamımızda onun kliniğinin üyeleri gerçek beraberliği ancak onun zamanında sürdürüldü. Onunla geçenler saymakla bitmez, ders anlatışından, "Haydar Haydar; o yar benim kime ne" şarkısına kadar. Ama esas değinmek istediğim, onun beklenmedik emekliliği ve bu emekliliğe karşın kendisinin başarılı uyumu... Gerçek büyüklük işte oydu. Emekli olduğunda çalışmasını bir gün bile aksatmadan sürdürmeye devam etti. Okudu, yazdı, anlattı, hasta tedavi etti, sosyal ilişkilerini ise artırarak sürdürdü. Her yıl kliniğin seminerlerini, bazan iki oturum süren konferanslarıyla açtı. Toplum içindeki resmi görevlerine de aynı bilgi ve özenle eğilirdi konferans vermek üzere davet edildiği yerlere mutlaka bizden birinin adını verir, hem bizi o kuruma tanıtmış olur, hem de toplumdaki görevlerimizi yerine getirmemizi böylece sağlamış olurdu.

* Türkiye'de S. Freud'dan ilk bahseden Prof. Dr. Rasim Adasal'dır.

Doç. Dr. Gülören ÜNLÜOĞLU

Stajda Adasal bir başka büyüktü. Saatlerce hevesle, istekle anlatıyordu psikiyatryi. Krapelin, Bleuler'den başlayarak, Freud'a, Sullivan'a kadar gelir, kendine özgü üslubu ve heyecanlı sunuşu ile saatlerce kendini dinletirdi. Filmler, güncel olaylarla bağlantılar kurar, hastaların yaşam öykülerinden, ona yazdıkları mektuplardan örnekler verirdi. Sonra peşine takar bizleri, saatler süren vizitler yapardı. Böylece ruh hastasının korkulacak, kaçınılacak bir nesne olmadığı serilirdi gözümüzün önüne. İşte, böylece çok önceden beri ilgi duyduğum psikiyatryi daha da sevdim Adasal ile. Onun kliniğinde asistanlık düşleri kurmaya başladım. Mezun olduğumda boş kadrosu yoktu. Ankara'da yeni kurulan bir başka üniversitede psikiyatri asistanlığına başvurduğum ve kabul edildim. Oraya başlamak üzere işlemlerimi yaptırırken beklenmedik bir şey oldu. Çok değerli hocam ödünç kadro verebileceğini söyledi. Bunu Adasal hocaya söyleyince; çalışkan kızsın ama keşke erkek olsaydın dedi. Bunu daha önceki başvurumda yepyeni üniversitenin genç psikiyatri başkanından da duyduğum için artık alış-

mıştım özürümü kabule. Ve Adasal hocanın asistanı oldum. Asistanlık döneminde Adasal hocanın başka yönlerini tanıma fırsatını buldum. Asistanına her türlü olanağı veren, onu hem bilimsel hem de sosyal yönden besleyen bir kişiliği vardı. Ankara'daki tüm bilimsel aktiviteleri bize açık tutardı. Adasal böyle büyük bir hoca idi. Tüm eğitim olanaklarını gereğinde açık tutar ve değerlendirmelerinde hiç de cimri davranmazdı. Meslek dışı aktivitelermiş gibi görünen yemek davetlerinde bile karşısındakini sırar, dinler, sorar ve daha iyi anlamaya çalışırdı. Adasal Türkiye'de psikiyatrye yeni bir boyut getirmiştir. Psikiyatrinin yeni bir anlayış ile tüm halka mal edilmesine çalışmıştır. Halkın ve özellikle genç kuşakların bu konuda eğitimi için çaba harcamış, tüm iletişim araçlarını bu iş için en iyi şekilde kullanmıştır. Hastaya yaklaşımda da çok yönlü olmayı başarmıştır. Kısa hospitalizasyonlarla hastayı toplum içinde tutarak tedaviyi sürdürme yönteminde öncülerden olmuştur. Bugünkü anlayış içinde psikiyatride ilk edip çalışmasını gerçekleştiren uygulamaları da başlatan yine O'dur.

Doç. Dr. Işık SAYIL

Prof. Dr. Rasim Adasal'ın Basılmış Eserleri

1. Sar'a Sendromları, 1941.
2. Beden-Sinir-Cinsiyet Yorgunlukları, 1948.
3. Çocuğun Ruh Sağlığı, 1952.
4. Psikonevrozlar, 1955. A.Ü.T.F. Yay. No: 45, Örnek Matbaası, Ankara.
5. Ruh Hastalıkları ve Cinsel Bozukluklar, 1954. Örnek Matbaası, Ankara.
6. Psikozlar, 1955.
7. Psikosomatik Tababetin Esasları, 1962.
8. Cinsiyet, Aşk, Evlilik, 1963.
9. Medikal Psikoloji (Cilt I), 1964. A.Ü.T.F. Yay. No: 139, GİM, Ankara.
10. Medikal Psikoloji (Cilt II), 1964. A.Ü.T.F. Yay. No: 140, GİM, Ankara.
11. Normal ve Anormal Yönleriyle Karakter ve Kişilik Portreleri, 1967.
12. Klinik Psikiyatri-Ruh Hastalıkları, 1969. A.Ü.T.F. Yay. No: 216, Yeni Desen Mat., Ankara, 1969.
13. Yeryüzü Tanrıları: Liderler ve Liderlik Psikolojisi, 1973.
14. Paramedical, Psikososyal, Spor Psikolojisi, Toplum Hareketleri ve Psikolojisine ait sayısız travaylar makaleler (Çeşitli Dergilerde ve Günlük Gazetelerde yayımlanmıştır).